

BILAG C3

Martin Burcharth: "Ole Wæver: Kun Vestens anerkendelse af Rusland som stormagt med interesser i Europa vil tilfredsstille Putin".

Information. 5.2.2022. Uddrag.

Ole Wæver er professor i international politik på Københavns Universitet.

Det er en udbredt opfattelse, siger den internationalt anerkendte sikkerhedspolitiske tænker Ole Wæver, at den russiske præsident følger en masterplan. Altså, at Putin har udarbejdet en strategisk plan for, hvordan han kommer fra en mobilisering af russiske hærstyrker til sit endemål: at få NATOs udvidelse mod øst stoppet og alliancen til at trække styrker og militært materiel, der blev stationeret i Baltikum, Polen og Rumænien efter den sidste Ukraine-krise i 2014, tilbage. Centralt for Ole Wævers refleksioner er opfattelsen, at selv om Rusland godt nok har stillet en række konkrete krav til USA og NATO i to traktatudkast, som i det store og hele blev afvist i skriftlige svar til Kreml i denne uge, så er Putins ærinde af en mere overordnet karakter: Han vil have Rusland anerkendt som en global stormagt og sikkerhedspolitisk aktør i Europa på lige fod med USA. »Rusland har en historisk meget tydelig ambition om at blive anerkendt som stormagt,« siger Ole Wæver. »Det spiller en væsentlig rolle for russernes selvforståelse, at Rusland er det største land i verden og det eneste, der rækker hen over så mange tidszoner. At blive anerkendt som en stormagt af andre er væsentligt. Det russiske nationale projekt handler ganske meget om at opnå stormagtsstatus. Derfor bør vi fokusere på, hvordan vi kan give dem det, uden at det bliver destruktivt for de værdier, der er vigtige for os,« mener Ole Wæver.

Vladimir Putins berømte tale i 2007 til den årlige sikkerhedspolitiske konference i München, hvor forbundskansler Angela Merkel sad på forreste række, er en skelsættende begivenhed og nøgle til forståelse af den russiske elites syn på den liberale orden, der var blevet indført af USA og vestlige allierede efter Den Kolde Krig. Det er på dette tidspunkt, at den relativt korte periode med USA som den eneste supermagt i tiden efter Sovjetunionens opløsning er ved at vende, og et unipolært system afløses af en multipolær verdensorden. Indtil det tidspunkt, fremhæver Wæver, har det været en universelt accepteret præmis, at der kun var ét globalt system: den nyliberale økonomiske model og det liberale demokrati. »Det skulle være en verdensorden med center i Washington, D. C. Alle krige ville ophøre, fordi demokratier ikke udkæmper krige med hinanden. Der ville være fred og harmoni og derfor ingen ustabilitet i verden. Men så dukker Putin op i München og siger til Vesten: For et årti siden havde I et argument for, hvorfor dette system var i alles interesse. Det er nu kollapset, og I kan ikke engang give os et argument for, hvorfor I stadig skulle have særrettighed til at lede verden. I tror jo ikke selv længere på det.«

Hvad der ligger til grund for Putins beslutning om at tage en konfrontation med USA og NATO i 2021-22, kan man kun gisne om. I alle tilfælde udfordrer hans krav om et fuldt stop for NATO-udvidelsen mod øst en række fundamentale principper i folkeretten, som Vesten ikke bare kan give køb på, mener den danske sikkerhedsforsker.

»Vi kan principielt ikke acceptere, at et land har vetoet over et andet lands ret til at indgå alliancer og aftaler. Det ville være strategisk tåbeligt at anerkende den interessesfærelogik i vores erklæringer. Men vi behøver jo ikke at være så dumme, at vi tror på vores egen retorik. Selvfølgelig er det sådan, at der er nogle ting, der er ærkedumme for eksempel at indlemme Georgien og Ukraine i NATO. I international politik kan man sagtens udvise en form for smidighed, hvor man formelt erklærer sig tilhænger af nogle principper, men også undgår at skabe en sprængfarlig situation. Af hensyn til den geopolitiske stabilitet bør man ikke skubbe Rusland ud over en grænse, hvor de er tvunget til at tage ekstreme midler i brug.«